

РЕШЕНИЕ

№ 349

гр. Варна, 11.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на двадесет и седми юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мария К. Терзийска

при участието на секретаря Мая Т. Иванова
като разгледа докладваното от Мария К. Терзийска Търговско дело № 20223100900526 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на З. Д. Д., гр. С. против „ФЕНИКС-ЗПЗ“ ЕООД, гр. Варна за осъждане на ответното дружество да заплати на ищеца сумата от 100 000 лева, частичен иск от 2 500 000 лева, /впоследствие заявен за сумата от 145 664.05 лева - частичен от 2 500 000 лева, след допуснато в ОСЗ от 27.07.2023 г. изменение на иска по реда на чл. 214, ал. 1 от ГПК/, представляваща стойността на притежавания от ищцата дружествен дял от имуществото на дружеството при прекратяване на членственото ѝ правоотношение с „ФЕНИКС-ЗПЗ“ ЕООД, ведно със законната лихва от завеждане на иска /27.07.2022 г./ до окончателното изплащане на вземането, на осн. чл. 125, ал.3 от ТЗ.

В исковата молба ищцата З. Д. сочи, че членственото ѝ правоотношение с ответното дружество „ФЕНИКС-ЗПЗ“ ЕООД е прекратено поради отправено по реда на чл. 517, ал.3 от ГПК, чрез ЧСИ Д.П.-Я. по изпълнително дело № 20227110400501, изявление на вискателя С.Д. за прекратяване участието на длъжника в дружеството. Соочи, че с решение на дружеството след прекратяване на членството на ищцата, е указано да ѝ се изплати стойността на притежавания от нея дружествен дял от имуществото по междинен баланс към края на месеца, през който е настъпило прекратяването, м. 06.2022 г. Ищцата твърди, че делът ѝ, оценен на 50 лева /стойността на вноската в капитала/, е значително под действителния предвид това, че дружеството притежава недвижим имот, чиято пазарна стойност е 5 000 000 лева. Като оспорва достоверността на счетоводния баланс, съставен за целите на чл. 125 ал.3 от ТЗ, счита, че делът ѝ е с равностойност 2 500 000 лева и заявява частична претенция за изплащане.

В допълнителната искова молба ищцата поддържа доводите си, изложени в исковата молба. Заявява, че междинния баланс, обявен в ТР, към датата на прекратяване на нейното участие в дружеството, е неправилно

съставен. Твърди, че недвижимият имот е придобит на цена по-ниска от пазарната. Сочи, че в междинния баланс не са включени вземания на ответника срещу други дружества, за които има образувани изпълнителни дела. В заключение моли претенцията ѝ да бъде уважена в цялост.

Правна квалификация на правата: чл. 125, ал. 3 от ТЗ.

Ответникът оспорва иска по основание и счита, че равностойността на дела на ищцата е определен съобразно задължителната практика на ВКС по този въпрос. В допълнение сочи, че след изявлението на вискателя за прекратяване членството на длъжника в ответното дружество, последното с цел да избегне прекратяване по съдебен ред е предприело действия по изплащане на вискателя, на стойността на припадащата се на длъжника част от имуществото. Настоява, че съставеният счетоводен баланс към м. 06.2022 г. е изцяло в съответствие с приложимите счетоводни стандарти и записванията съответстват на действителното положение. Специално на твърденията на ищцата относно пазарната стойност на недвижимия имот и че същата следва да се съобрази при определяне на дружествения дял, противопоставя и възражение, че имуществото е закупено изцяло със заемни средства, които като задължения са отразени надлежно в пасива на баланса и също се съобразяват при определяне дела на съдружника.

С протоколно определение от 27.07.2023 г. съдът е допуснал изменение на иска по размер в посока увеличение до сумата от 145 664.05 лева, частичен от 2 500 000 лева.

В съдебно заседание и в писмена защита ищецът, чрез процесуален представител, поддържа собствените си аргументи.

Ответникът със становище вх. № 17458/12.07.2023 г. /л. 127 по делото/, депозирано чрез законния представител на дружеството, поддържа твърденията си в отговора на исковата молба и моли за отхвърляне на иска.

Съдът, като съобрази предметните предели на производството, след съвкупен анализ на доказателствения материал по делото и по вътрешно убеждение приема за установено следното от **фактическа страна**.

Не е спорно между страните, че ищцата З. Д. е била съдружник във „Феникс – ЗПЗ“ ЕООД с 50 % дял от капитала на последното. Безспорно е също, че е наложен заповед на притежаваните от З. Д. дялове в ответното дружество, по изпълнително дело № 1420/2022 г. по описа на ЧСИ С.Х., образувано въз основа на изпълнителен лист и заповед за незабавно изпълнение, издадени в полза на вискателя С.Д. срещу ищцата.

От данните и обявените актове в ТР по партидата на „Феникс – ЗПЗ“ ЕООД се установява, че първоначално дружеството е учредено като еднолично дружество с ограничена отговорност с едноличен собственик на капитала П.Д.. С решение на едноличния собственик от 20.12.2017 г. е прието половината от дяловете в дружеството да бъдат прехвърлени на ищцата З. Д., като промените са вписани в ТР на 31.01.2018 г. при следното участие: З. Д. притежава 5 дяла всеки с номинална стойност от 10 лева и П.Д. също притежава 5 дяла всеки с номинална стойност от 10 лева.

Видно от обстоятелства по партидата в ТР, на 03.06.2022 г. е вписан заповед на притежаваните от ищцата З. Д. 5 дяла от капитала на дружеството, с обща номинална стойност 50 лева, по искане на вискателя С.Д. по образувано изп. дело № 1420/2022 г. по описа на ЧСИ С.Х..

Установява се, че на 17.06.2022 г. дружеството „Феникс – ЗПЗ“ ООД е получило уведомление от ЧСИ Д.П.-Я. /на която изпълнителното дело е препратено по компетентност/, с което на осн. чл. 517, ал. 3 от ГПК е отправено изявление от вискателя С.Д. за прекратяване участието на съдружника З. Д.. Видно от обявеното в ТР платежно нареждане на 22.06.2022 г. дружеството „Феникс – ЗПЗ“ ООД е изплатило по сметка на ЧСИ Д.П.-Я. сумата от 50 лева, съответстваща на ликвидационния дял на изключения съдружник З. Д. за погасяване задълженията ѝ към вискателя С.Д..

С решение от 20.06.2022 г. П.Д. е взела решение З. Д. да бъде заличена като съдружник, съответно да поеме нейния дял от капитала, както и да промени правноорганизационната форма на дружеството от ООД на ЕООД. Промените са вписани в ТРРЮЛНЦ на 24.06.2022 г.

При така установеното настоящият състав намира **следното от правна страна:**

С оглед хронологията на извършените действия, която се установява от вписаните данни и обявените актове по партията на ответното дружество, съдът намира, че е спазена задължителната последователност на действията в производството по принудително изпълнение върху дял на ограничено отговорен съдружник в ООД, което е задължителна предпоставка за надлежно упражняване правата на вискателя по чл. 517, ал. 3 от ГПК. Следва да се приеме, че участието на ищцата е било прекратено при условията на чл. 517, ал. 3 от ГПК чрез връчване изявлението на вискателя до ответното дружество на 17.06.2022 г.

В настоящия случай не са спорни обстоятелствата във връзка с качеството на ищцата като съдружник в ответното дружество, нито че участието ѝ е било прекратено по реда на чл. 517, ал. 3 от ГПК. Дружеството не оспорва и правото на дружествен дял по чл. 127 от ТЗ. Спорно е дали същият е положителна величина и в какъв размер.

За установяване стойностното изражение на дружествения дял на ищцата към края на месец юни 2022 г., когато е прекратено участието ѝ в дружеството, по делото е назначена съдебно-счетоводна експертиза. Според първоначалното заключение /л.129-131/, което съдът намира за обективно и компетентно дадено, се установява, че активите на дружеството са в размер на 1 399 838.80 лева, а пасивите в размер на 1 076 089.20 лева, като според експерта чистата стойност на актива възлиза на 323 749.60 лева. Вещото лице определя дела на З. Д. на 161 874.80 лева, с оглед притежавания от нея дял от капитала на дружеството в размер на 50 %. Отчита, че съобразно прегледаните първични счетоводни документи счетоводството е водено редовно, с изключение на сумата от 324 370.00 лева, която според него ответното дружество е осчетоводило погрешно като „преоценъчен резерв“ вместо като „печалба“. Вещото лице пояснява, че сумата от 324 370.00 лева е формирана като разлика между стойността на недвижим имот, придобит чрез постановление за възлагане на стойност 928 000 лева, която цена не е реално заплатена, а е приспадната от вземане по договор за цесия от длъжника „ЕОС МАТРИКС“ ЕООД по изп. дело № 340/2017 г. по описа на ЧСИ Н.Д., което вземане е придобито от ответника срещу сумата от 603 630.00 лева. В съдебно заседание от 12.07.2023 г., експертът потвърждава, че така формираната разлика между 928 000 лева и 603 630.00 лева в размер на 324 370.00 лева е следвало да се осчетоводи именно като печалба, а не като преоценъчен резерв.

Поради погрешното осчетоводяване на горната сума, по делото е допусната допълнителна ССЕ със задача вещото лице да посочи чистата стойност на актива в случай че сумата бе правилно осчетоводена като печалба в съответната година на реализиране и като се съобразят дължимите данъци, които дружеството е следвало да заплати по ЗКПО.

Съобразно допълнителното заключение на вещото лице /л.139-140/ дължимият данък по чл. 20 от ЗКПО в размер на 10 % следва да се начисли върху сумата от 324 215.00, представляваща данъчната основа, формирана след приспадане на разходите от печалбите, реализирани през 2020 г./когато именно е реализирана печалбата от 324 700.00 лева/. От посочената сума, доколкото тя е била единствената печалба, вещото лице е приспаднало заплатените банкови такси в размер на 155 лева, съответно е определил дължимия корпоративен данък в размер на 32 421.50 лева, който е отнесъл към пасива в счетоводния баланс на дружеството. С оглед горното е преизчислил и чистата стойност на актива на „Феникс – ЗПЗ“ ООД в размер на 291 328.10 лева. Предвид факта, че ищцата притежава половината от дяловете в капитала на дружеството, експертът е определил делът ѝ в размер на 145 664.05 лева /л. 139 – гръб/.

При така установеното съдът намира, че по размера следва да кредитира заключението по допълнителната експертиза, доколкото последното съобразява правилното отнасяне на сумата от 324 700.00 лева като печалба, както и дължимия върху нея данък, какъвто несъмнено се дължи съгласно чл. 5 от ЗКПО. Съдът намира за неоснователни изтъкнатите от ищеца доводи, че активите на ответното дружество следва да се оценят по пазарна стойност на имотите към процесния период. При определяне равностойността на дружествения дял на съдружник, прекратил членството си в дружество с ограничена отговорност, в междинния баланс активите и пасивите се отразяват по историческата им цена, която е цена на придобиване, себестойност, справедлива цена или друга цена според приложимите счетоводни стандарти. Именно по този начин вещото лице е съобrazilо чистия актив на дружеството. Отчетено е и че направената първоначална вноска в капитала не е сред компонентите, които участват при формиране на дружествения дял.

Следва да се отбележи, че макар сумата от 324 370.00 лева да не е била отчетена от ответника съобразно счетоводните стандарти, то след направената от вещото лице корекция се установява, че дружество има положителен финансов резултат, което е основание за изплащане на дружествен дял на прекратилия участието си съдружник. Относно невключването в активите на сумата, представляваща вземане по договор за цесия, за което е образувано ИД № 340/2017 г., с взыскател ответника, съдът намира, че това не се отразява на чистата стойност на актива, доколкото според експерта съобразно счетоводните стандарти сумата е следвало да се включи в пасива на баланса като „приходи за бъдещи периоди“, като по този начин според него чистата стойност на активите не би се променила /л. 131 по делото/. Следователно, правилно за целите на определяне на дружествения дял вещото лице е коригирало баланса със сумата, отчетена неправилно като преоценен резерв за целите на определяне дела на съдружника.

Предвид горното съдът намира, че брутният размер на дружествения дял е в размер на 145 664.05 лева, но преди окончателното произнасяне по размера следва да бъде обсъдено и направеното от ответника възражение за

намаляване стойността на дела с дължимия данък по чл. 38, ал. 1, т.2, б. „а“ от ЗДДФЛ.

Съгласно чл. 38, ал. 1, т.2, б. „а“ от ЗДДФЛ с окончателен данък се облагат облагаемите доходи от дивиденди и ликвидационни дялове в полза на местно или чуждестранно физическо лице от източник в България, като съобразно чл. 46, ал. 3 от ЗДДФЛ данъчната ставка е в размер на 5 %. Видно от разпоредбата на чл. 65, ал. 4 от същия закон окончателният данък за доходите от ликвидационни дялове се удържа и внася от предприятието - платец на дохода, в срок до края на месеца, следващ тримесечието, през което е начислен ликвидационният дял. Съгласно чл. 38, ал. 4 от ЗДДФЛ окончателният данък за доходите от ликвидационни дялове се определя върху положителната разлика между стойността на ликвидационния дял и документално доказаната цена на придобиване на дела в дружеството. Видно от данните по партидата на дружеството в ТРРЮЛНЦ ищцата З. Д. Д. е придобила 5 дяла от капитала на дружеството всеки с номинална стойност от 10 лева, за сумата от 50 лева. С оглед горното и предвид извода на съда относно стойността на дружествения дял на прекратилия участието си съдружник в размер на 145 664.05 лева, следва да бъде приспадната сумата от 50 лева, срещу която ищцата е придобила дял от капитала, съответно данъчната основа, върху която следва да се начисли 5 % данък е в размер на 145 614.05 лева, а дължимият данък е 7 280.70 лева. Данъкът следва да се приспадне от стойността на дружествения дял в размер на 145 664.05 лева, като нетната сума, която се следва на ищцата възлиза на 138 383.35 лева.

С оглед горното искът се явява частично основателен за сумата от 138 383.35 лева, като следва да бъде отхвърлен за разликата до предявения размер от 145 664.05 лева, заявен като частичен от 2 500 000 лева.

По разноските:

С оглед изхода на спора разноски се следват и на двете страни.

База за изчисление разноските на ищеца е уважената част от иска в размер на 138 383.35 лева. Ищцата е поискала своевременно присъждане на разноски, както и е представила списък по чл. 80 от ГПК /л.148/. Съдът намира, че страната е доказала направените разноски, всички в общ размер на 9 406.56 лева, от които 580 лева – депозит за ССЕ, 5 826.56 лева – държавна такса по предявения иск, както и 3 000 лева, заплатено адвокатско възнаграждение. Съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 1 от ГПК, съдът намира, че на ищцата се следват разноски в общ размер на 8 936.39 лева.

Отправеното от страна на ответното дружество искане за присъждане на разноски съдът намира за неоснователно по следните съображения: По делото е представен договор за правна защита и съдействие /л.68/, сключен между ответника и адв. О. М., в който е договорена сума в размер на 3 530.00 лева и е посочен начин на плащане – по банков път, като не са представени доказателства за реално заплащане на сумата, поради което и съдът намира претенцията за недоказана.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ФЕНИКС-ЗПЗ“ ЕООД, ЕИК 204897617 , гр. Варна, ДА

ЗАПЛАТИ на З. Д. Д., ЕГН *****, гр. С., сумата от **138 383.35 /сто тридесет и осем хиляди триста осемдесет и три и 0.35/ лева**, частичен иск от сума в общ размер на **2 500 000 /два милиона и петстотин хиляди/ лева**, представляваща стойността на притежавания от ищцата дружествен дял от имуществото на дружеството при прекратяване на членственото ѝ правоотношение с „ФЕНИКС-ЗПЗ“ ЕООД, след приспадане на дължимия данък по чл. 38, ал. 1, т.2, б. „а“ от ЗДДФЛ, ведно със законната лихва от завеждане на иска - 27.07.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата от **138 383.35 /сто тридесет и осем хиляди триста осемдесет и три и 0.35/ лева** до претендираната горница от **145 664.05 /сто четиридесет и пет хиляди шестстотин шестдесет и четири и 0.05/ лева**, предявен като частичен от сума в общ размер на **2 500 000 /два милиона и петстотин хиляди/ лева** като недоказан по размер.

ОСЪЖДА „ФЕНИКС-ЗПЗ“ ЕООД, ЕИК 204897617 , гр. Варна, **ДА ЗАПЛАТИ** на З. Д. Д., ЕГН *****, гр. С., сумата от **8 936.39 /осем хиляди деветстотин тридесет и шест и 0.39/ лева** сторени разноси в настоящото производство, на осн. чл. 78 ал.1 от ГПК.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____